

Geert Wilders: helder en duidelijk?

Door Corné Anceaux

Er wordt over Wilders beweerd dat hij helder en duidelijk spreekt. Een analyse van het slotdebat over de Europese verkiezingen laat echter anders zien. In dit debat gingen de zeven huidige fractieleiders van landelijke partijen met elkaar in discussie naar aanleiding van de uitslagen van de Europese verkiezingen. In het eerste deel van de uitzending op Nederland 1 werd de voorlopige uitslag van de verkiezingen besproken. De PVV zou, volgens de resultaten die al bekend waren, uitkomen op vier zetels in het Europees Parlement. Alleen het CDA scoorde hoger en dat de PVV daarmee de tweede partij van Nederland was, werd nadrukkelijk naar voren gebracht door Geert Wilders. De fractieleiders van de andere partijen waren zo sportief om hem met deze verkiezingsuitslag te feliciteren.

Vervolgens werd er gedebatteerd over hoe men deze verkiezingsuitslag moest interpreteren. Volgens Geert Wilders betekende de uitslag een stem tegen verdere Europese bemoeienis en de toetreding van Turkije. Volgens Femke Halsema was GroenLinks samen met D66, groter dan de PVV en was de stem “ja” tegen

Wilders’ handelsmerk helderheid van standpunten is. Daarna gaat Wilders zelf echter meerdere malen in de fout. Dit gebeurde toen het gesprek kwam op een eventuele deelname van de PVV aan een volgend kabinet. Wilders vond het erg vervelend dat enkele partijen ook nu weer zeiden dat zij niet met de PVV willen samenwerken

Geert Wilders vindt het natuurlijk fantastisch dat anderen verbitterd discussiëren over zijn verkiezingswinst.

Europa groter dan de stem “nee” tegen Europa. De discussie ging verder, ditmaal over welke kiezers bij welke partijen zijn weggelopen. Het viel daarbij op dat geen enkele lijsttrekker wilde bevestigen dat zijn of haar partij kiezers was kwijtgeraakt aan de PVV. Iedere lijsttrekker wilde het laten doen voorkomen, alsof zijn of haar partij geen concurrentie ondervindt van Wilders. Zo is er volgens Mark Rutte zelfs meer sprake van concurrentie tussen de PVV en de SP, dan van concurrentie tussen de VVD en de PVV. Volgens Agnes Kant is dat niet waar en volgens haar moest Mark Rutte niet vergeten dat Wilders een product van de VVD is.

Geert Wilders vindt het natuurlijk fantastisch dat anderen verbitterd discussiëren over zijn verkiezingswinst. Er zijn daarbij al weer wat lijsttrekkers die hierdoor in een slecht daglicht komen te staan wegens vage standpuntinname, terwijl

in een kabinet. Als de presentator hem vraagt waarom het uitsluiten van partijen niet positief kan worden benaderd, omdat dit meer duidelijkheid geeft naar kiezers toe, antwoordt Wilders het volgende: “dat moet je op inhoudelijke punten doen, net als ik bij GroenLinks heb gedaan op het thema van het niet hebben van een cultuur, op inhoudelijke punten mag je met elkaar van mening verschillen en op inhoudelijke punten moet je ook helderheid verschaffen”. Met dit statement haalt hij zichzelf behoorlijk onderuit, omdat hij toch degene is die met keiharde standpunten komt over de Islam. Het valt te verwachten dat bijna geen enkele partij het dan nog eens kan worden met de PVV. De reden dat weinig partijen met de PVV willen samenwerken, is dat deze specifieke inhoudelijke punten dus niet te vereenzelvigen zijn met andere partijprogramma’s. De PVV sluit GroenLinks uit vanwege een in-

houdelijk punt en andere partijen sluiten de PVV uit vanwege inhoudelijke punten. Er is daarbij geen enkel verschil te ontdekken tussen reden van uitsluitel en volgens de theorie van Wilders zelf is het dus ook heel logisch dat iedere partij die bijvoorbeeld niet de Koran wil verbieden, niet met de PVV wil samenwerken.

Waarschijnlijk realiseerde hij zich al snel dat hij met zichzelf in de knoop zat en daarom vervolgde hij maar vlug dat de vier linkse partijen hem niet uitsloten op basis van inhoud, maar op basis van “getetter en op basis van een naam”. Dit standpunt maakte weinig goed, omdat degene die het hardst ongenueanceerd tettert toch echt meneer Wilders zelf is. Bovendien heeft hij de naam op basis waarvan partijen hem weren (volgens hem), zelf gecreëerd.

Als Mariëtte Hamer van de PvdA dan kritiek levert op de stelling van Wilders en zegt dat de PvdA en de PVV het fundamenteel met elkaar oneens zijn, bijvoorbeeld over de positie van allerlei mensen die hier wonen, dan vindt Wilders dat zij duidelijkere taal moet spreken en moet zeggen welke mensen zij bedoelt.

Hier wordt duidelijk waarom Wilders altijd zo duidelijk en helder overkomt volgens journalisten. Het is niet de duidelijkheid van zijn standpunten, maar zijn duidelijke taalgebruik. Als Hamer er voor kiest om het te hebben over “allerlei mensen” (waarbij iedereen weet welke mensen ze bedoelt), is zij onduidelijk. Dat, terwijl als Wilders in heldere en duidelijke taal eerdere uitlatingen van hem verdraait, hij door niemand wordt aangevallen op gebrek aan helderheid.



Wilders barst dus van de tegenstrijdigheden. Ondanks zijn stelling tijdens het slotdebat dat partijen niet vooraf moeten vaststellen met wie ze wel en niet moeten samenwerken, had hij eerder al op het Binnenhof geroepen nooit met GroenLinks of D66 samen te willen werken. Vervolgens wordt hij door Femke Halsema herinnerd aan zijn standpunt om niet te willen samenwerken met GroenLinks. Als reactie daarop stelt hij zijn mening bij en zegt hij alleen niet met GroenLinks te willen samenwerken, vanwege een onoverbrugbaar inhoudelijk meningsverschil. Hier is hij blijkbaar even vergeten dat hij ook niet met D66 wilde samenwerken.

Vervolgens verklaart hij tijdens dit slotdebat zonder er naar te vragen, dat de andere partijen hem uitsluiten op basis van “getetter en een naam”. Dat terwijl de fractieleiders van een aantal andere partijen hem net duidelijk hebben uitgelegd dat zijn partijprogramma veel te ver afstaat van hun partijprogramma. En ondertussen stug vol blijven houden dat mevrouw Hamer niet duidelijk genoeg is. Het slotdebat, zo blijkt, is dus geen teken van hel-

derheid van de heer Wilders, maar illustreert de inconsequenties van zijn gedachtegoed.

Veel journalisten geven hoog op van de helderheid en duidelijke taal waarmee Wilders spreekt. In dit debat is die helderheid echter niet meer dan schijn. De manier waarop hij spreekt en de woorden die hij kiest, zijn voor mensen met een geringe woordenschat of een laag IQ misschien beter te volgen, maar de standpunten die hij inneemt zijn niet te volgen. Zijn standpunten zijn echter wel te snappen als in het achterhoofd wordt gehouden dat Wilders een politiek dier is. Een politiek dier dat zijn prooi met woorden probeert te verslinden en of deze woorden oprecht en consequent zijn maakt hem weinig uit, zolang zijn woorden maar succes hebben. ■

Bronnen

1. Televisie-uitzending: Slotdebat Europese Verkiezingen, 5 juni 2009: Nederland 1, omroep NOS.
2. PolitiekNu (2009) <http://www.politieknu.com/Sluitde-PVV-niet-uit.html>, bezocht op 19 juni 2009.